

פקודי (403)

היא עבודה קשה שבמקדש, משום שטבע האדם להתבלבל במצבים קשים הפוקדים אותו, ולהיות רגיש ביותר לדעת הבריות עליו. והנה המשכן נגמר בכ"ה כסליו נשאר מקופל עד ראש חודש ניסן, וכל ישראל היו מצפים מתי תשרה השכינה במעשה ידיהם, וזה נתן הזדמנות לליצני הדור להתלוצץ על משה רבינו, אבל משה נשאר איתן בדעתו שכאשר יגיע הזמן יצטווה להקים את המשכן, ותוחלתו לא נכזבה.

ספר "אוצרות התורה"

אֶת הַשְּׁלֶחַן אֶת כָּל כְּלָיו וְאֶת לֶחֶם הַפָּנִים (ל.ט.לו)
שואל הנציב"ב ב"העמק דבר": הרי עשיית המשכן וכליו נסתיימה בכ"ה בכסלו, ולפי האמור בכתוב אפו גם את לחם הפנים באותו זמן, ואילו עריכת השולחן היתה רק בר"ח ניסן ג' חודשים ויותר מאז אפיית הלחם, וכיצד היה ראוי הלחם לעלות על השולחן? והיה אפשר לומר, שהלחם נשמר בחומו בדרך נס, כפי שהיה מדי שבוע בשבוע, כאשר עמד בחומו משבת לשבת, אמנם זה דוחק. לכן נראה יותר לפרש, שבצלאל לא עשה אלא דוגמא ללחם הפנים, שכפי שידוע היתה בו מלאכה עם חכמת מיוחדת, אבל בפועל כאשר ערכו את השולחן עליו עלו לחם הפנים שנאפה סמוך לעריכת השולחן. ויש להביא ראיה לכך מדברי הגמרא (שבת עד.) האומרת שמלאכת אפיה במשכן לא היתה אלא בכישול סממנים. ולכאורה, אם בעת עשיית המשכן אפו גם את לחם הפנים הרי היתה אפיה זו ומדוע להגיע לכישול סממנים? ברם אם נאמר כדברינו, שאפיית בצלאל בעת עשיית המשכן לא היתה אלא לדוגמא בעלמא, כיון שלא הגיעה אפיה זו לתכלית צורך המשכן אין היא נחשבת בכלל עבודות המשכן.

רב רובין זצ"ל בספרו "שנים מקרא"

וּמִשְׁחַת אֲתָם כַּאֲשֶׁר מִשְׁחַת אֶת אֲבִיהֶם וְכִהְנוּ לִי (מ.טו)
מהו: "כַּאֲשֶׁר מִשְׁחַת אֶת אֲבִיהֶם"? מבאר ה"משך חכמה", שמשה לא התקנא בקדושתו של אהרן, שכן הוא עצמו היה נביא, מלך ואף כהן גדול במשך שבעת ימי המילואים. אך לעומת זאת, בבני אהרן יכול היה להתקנא, משום שילדיו לא הגיעו לדרגת בני אהרן, כפי שמובא במדרש (שמות רבה פ"ב), שכאשר ביקש משה שבניו יהיו כמוהו דחה הקב"ה את בקשתו. לפיכך, כאשר אומר הקב"ה להלביש את אהרן ולמשוח אותו, נאמר: "והלבשת את אהרן את בגדי הקודש ומשחת אתו וקדשת אותו". ולאחר שיעשה את הכל בלב שלם ומתוך רצון מלא, מצווה את משה: "וּמִשְׁחַת אֲתָם כַּאֲשֶׁר"

אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁפַּן הָעֵצָה אֲשֶׁר פָּקַד עַל פִּי מֹשֶׁה עֲבַדְתָּ הָלוֹיִם בְּיַד אֵיתָמָר בִּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן (ל.ה. כא)
"אֵלֶּה פְּקוּדֵי", בפרשה זו נמנו כל משקלי נדבת המשכן, לכסף ולזהב ולנחושת, ונמנו כל כלי עבודתו (רש"י). כתב רבי משה פיינשטיין זצ"ל בספרו "דרש משה", כי יסוד גדול יש ללמוד ממנין נדבות המשכן, והוא ענין חשבון הנפש, על כל יהודי לעשות חשבון נפש כמה מימי חייו ניצל לתורה ולמצוות, כי זהו העסק המובחר ביותר. כיוצא בזה אמר ה"חזון איש" כי פלא גדול הוא על אותם אנשים שאינם שומרים תורה ומצוות, וכשמגיע יום הולדתם חוגגים אותו בשמחה ובשירים. הלא הם צריכים לדאוג על ימיהם שהולכים ואוזלים, שכן ככל שהם מזקינים ומתבגרים, הרי הם קרבים ליום הדין הגדול והנורא. אולם מי ששומר תורה ומצוות, יש לו שמחה מיוחדת ביום הולדתו, שבכל שנה ושנה מוסיף הוא זכויות, מצוות ומעשים טובים, ומתקרב לעולם הנצח שבו צדיקים נהנים מזיו השכינה.

ספר "להתענג בתענוגים"

סייעתא דשמיא אינה גורעת מחלק האדם וּתְכַל כָּל עֲבַדְתָּ מִשְׁפַּן אֵהָל מוֹעֵד וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה בְּן עֲשׂוֹ. וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה (ל.ט. לב. לג)
הם עשו ולא אני! מורי ורבותי, רבי שלמה קלוגר זצ"ל שואל שאלה חזקה: קודם צריך היה להיות כתוב: "וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה בְּן עֲשׂוֹ", ורק אחרי כן "וּתְכַל כָּל עֲבַדְתָּ מִשְׁפַּן אֵהָל מוֹעֵד". כי בתחילה עשו ורק אחר כך כלתה העבודה! אכן שאלה חזקה! והוא אומר על כך רעיון נפלא: כתוב בחז"ל שהמשכן נעשה על ידי סייעתא מן השמים, אתה מסייע במלאכת שמים, ואכן כן נכתב "וּתְכַל כָּל עֲבַדְתָּ מִשְׁפַּן", היינו נגמרה מאליה, מאידך גיסא, התורה מעידה: "וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל", כי הסייעתא דשמיא אינה גורעת מאומה מהחלק של האדם ומשכרו.

ספר "יחי ראובן"

ותצחק ליום אחרון וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה (ל.ט. לג)
במדרש כתוב: "עוז והדר לבושה", זה משה "ותשחק ליום אחרון" אלו ליצני ישראל שמליצין אחריו ואומרים אלו לאלו, אפשר השכינה שורה על ידיו של בן עמרם! [לא השיבם משה], כיון שאמר לו האלוקים להקים את המשכן התחיל שוחק עליהם שנאמר: "ותצחק ליום אחרון" זו היא מידתם של הצדיקים שחיים תמיד עם המחשבה "היום אחרון", ואינם מתפעלים מדמיונותיהם של ליצני הדור המתעלמים מסופם, וזאת

מִשְׁחַתָּה אֶת אֲבֵיהֶם, גם כלפי הבנים עליו לעשות זאת מתוך רצון מלא ובלב שלם כפי שנהג עם אביהם.
ספר "ומתוך האור"

וַיָּקָם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת אֲדָנָיו (מ.יח)
צריך עיון, מדוע היה צריך משה בעצמו לבנות את המשכן, הלא יכול היה לשלוח אחרים להקימו, הלא כלל בדינו שמצוה שיכולה להעשות על ידי אחרים, אין היתר להפסיק בלימודו? ביאר רבי משה פיינשטיין זצ"ל: כאשר בונים מקום קדוש, צריך להשתדל שכל הפעולות, אפילו הגשמיות כגון אסיפת הכסף ייעשו בתכלית הקדושה, שאם לא כן, עלול הדבר חלילה לפגום בקדושת הדבר.
ספר "לתתך עליון"

וַיִּשֶׂם אֶת הַפִּיֶר (מ.ל)
הכיוור היה משמש לטהרה והיה עשוי ממראות הצובאות. כי אין אדם מטהר עצמו אלא אם רואה דמותו כפי שהיא משתקפת אצל השני.
ספר "מאורה של תורה"

וַיָּקָם אֶת הַחֲצֵר סָבִיב לַמִּשְׁכָּן... וַיִּכַּל מֹשֶׁה אֶת הַמְּלָאכָה (מ. לג)

יש לדקדק על שלא נאמר בחצר "כאשר צוה ה' את משה", כמו שנאמר בכל שאר פרטי המשכן. ונראה לפרש על פי מה דאיתא בספרים, שהמשכן וכליו מרמזים על התקרבות כל איש לפי שורשו לשם יתעלה, ומצינו (אבות ד. טז): התקן עצמך בפרוודור כדי שתכנס לטרקלין, הרי שעל כל פנים צריך אדם ליכנס לפרוודור אם רצונו ליכנס לטרקלין, ומי שעומד חוץ לחצר אינו במדרגה שיוכל להתקין עצמו ליכנס, אבל אין זה תכלית הכוונה שיישאר בחצר הרומז לפרוודור, לכן לא נאמר "כאשר צוה ה'", כיון שאין זה תכלית הכוונה, ואין לייחד שמו יתברך על זה, והיה ציווי לעשות חצר רק שידע ליכנס משם אל היכל המלך. **ספר "עלים לתרופה"**

תלמיד חכם, לעיתים 'ענן' ולעיתים 'אש'!
פִּי עַנָּן ה' עַל הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְאֵשׁ תִּהְיֶה לַיְלָה בּוֹ לְעֵינֵי כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מִסְעֵיהֶם (מ. לח)

תלמיד חכם נהג הגאון רב יהודה צדקא, ראש ישיבת "פורת יוסף" לומר נקרא 'משכן', כמו שנאמר: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", 'בתוכו' לא נאמר אלא 'בתוכם', לרמוז שהשכינה תהיה שרויה בכל אדם שנדמה למשכן. והנה, כשם שבמשכן היו שתי מעלות: ענן ואש, כך התלמיד חכם צריך שיהיו בו שתי המעלות: ענן ומכוסה בענן, אמנם לפעמים צריך להיות כאש, לעמוד בפרץ ולעמוד על המשמר, ואז לא צריך שיהיה עניו! הוא אשר אומר הכתוב: "עַנָּן וְאֵשׁ תִּהְיֶה לַיְלָה בּוֹ לְעֵינֵי כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מִסְעֵיהֶם"

ספר "ושלל לא יחסר"

הלכה: שינוי ברכה מתוקנת תוך כדי דיבור
המברך ברכה מתוקנת ותוך כדי דיבור שינה את החתימה לחתימה אחרת, לא עשה כלום במה ששינה, דבתוך כדי דיבור אפשר לתקן ברכה של טעות או ברכה שיש בו ספק, אך ברכה מתוקנת ומושלמת אי אפשר לשנותה לברכה אחרת. ולכן מי שבירך בהבדלה ברכת מאורי האש לפני ברכת הבשמים ושינה מיד את החתימה לבורא מיני בשמים, יצא רק ידי מאורי האש ויחזור לברך שוב ברכת הבשמים, דכיון דהסדר אינו מעכב הרי שברכת האש מתוקנת ומושלמת ולכן אי אפשר לשנותה. **ספר "הליכות ברכות" רב אופיר מלכא שליט"א**

פתגם: כשיש לך כסף אתה עוד מדמיין שתוכל לתכנן עת העתיד, כשאין לך אתה מבין שאתה לא יכול לתכנן את ההווה.
ספר "שמחלה"

חקירה: ספיקא דאורייתא לחומר
חלק מהאיסור עצמו, או איסור נפרד, שיש איסור כללי על הספיקות. (צפנת פענח מתנות עניים ד-ט, ומהדורה תניא עמוד טו: איסור כללי. דן בזה במשנת יוסף הרוגאצ'ובר עמוד 203) **ספר "קובץ יסודות וחקירות"**

סיפור: מזונות ושהכל: בעל ואישה באו לפני רבי דוד'ל מטלנא וביקשו להתגרש. טעם הבעל: אשתי זוללת מאין כמוה, את כל שכר עמלי היא מבזבזת על עוגות ומגדנות. טענה האישה: בעלי הוא סובא מאין כמוהו. את כל שכר עמלי הוא מבזבז על יין שרוף. אמר להם רבי דוד'ל: מוטב לכם ללכת אל הרב המתנגדים, שהוא הבקי ומומחה בהלכות ברכת הנהנין, והוא יכריע בשאלה: מזונות ושהכל, מה עדיף **ספר "חור וחלק" חלק ב (דף קבו) שבת שלום**

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת גייס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוון אזיזה. **שלום בית**: גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג. **זיווג הגון**: קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. **הצלחה רבה**: נתן בן רבקה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן גייזל לאוני. **לעילוי נשמת**: ראובן בן חנינה, גיינט מסעודה בת גיולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. אמיל חיים בן עזו עזיזה, אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן גיולי, ליליאן רוזה בת אוטה נג'מה, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסטרייה כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוזקה.

